

PRIVREDNA
KOMORA
SRBIJE

CEVES
CENTAR ZA VISOKE
EKONOMSKE STUDIJE
CENTER FOR ADVANCED
ECONOMIC STUDIES

ENERGETIKA

SEKTORSKI PREGLED OKTOBAR 2016.

U FOKUSU

Ruski kreditni rejting prema Fitch agenciji prešao iz negativnog u stabilan

Kreditni rejting Rusije je poboljšan zbog koherentne i verodostojne politike zemlje u okruženju u kome prevladavaju istorijski niske cene nafte. Rusija je pozitivno uticala na svoj rejting kroz fleksibilne kamatne stope, inflaciono targetiranje i fiskalnu konsolidaciju.

Zbog niskih cena nafte, Kuvajt sprovodi fiskalne reforme i održava vanredne izbore

Smanjenje javne potrošnje podrazumeva pre svega smanjenje subvencija za benzin, što će napraviti uštedu u budžetu države od 9 mlrd \$, što je neophodno jer su prihodi u prošloj godini opali 41% i očekuje se pad od dodatnih 14% u ovoj godini. Zbog ekonomskih izazova sa kojima je zemlja suočena, lider Kuvajta raspustio je Parlament i pozvao na održavanje vanrednih izbora.

Ministar za naftu Saudijske Arabije (SA) poziva na hitnu stabilizaciju tržišta

Na londonskoj konferenciji – Nafta i novac – ministar SA je istakao da je pravo vreme da OPEK preuzme kontrolu nad tržištem i stabilizuje cene. Prema njegovim rečima, ukoliko cene nastave da padaju, to će imati negativan uticaj na buduću proizvodnju ovog energenta. On takođe ističe da se tržišna ravnoteža poboljšava i da se ponuda približava tražnji, što će dodatno biti podržano smanjenjem proizvodnje zemlja članica OPEK-a i ostalih proizvođača van ove organizacije.

Ruski ministar za naftu sastao se sa predstavnicima Saudijske Arabije i ostalih zemlja u regionu

Na sastanku se govorilo o mehanizmima koji će se koristiti kako bi se stabilizovala cena nafte. Još uvek ne postoje precizne informacije o rezultatu dogovora. One će prema rečima ruskog ministra biti poznate nakon sastanka u Beču, koji se održava 30. novembra.

Iako se veći deo električne energije i dalje dobija iz uglja, obnovljivi izvori energije su prema svojim kapacitetima prevazišli ovaj energent

Tokom prošle godine svakog dana se u celom svetu dnevno instaliralo pola miliona solarnih panela, dok su u Kini postavljane i do 2 vetro-turbine svakog sata. Troškovi dobijanja energije kroz vetro-turbine smanjeni su za 30% u periodu od 2010. do 2015. godine, dok su troškovi proizvodnje energije iz solarnih panela opali za dve trećine.

Ispunjeni uslovi o ratifikaciji Pariskog sporazuma nakon što je EU zajedno sa Austrijom, Mađarskom, Slovačkom, Francuskom, Nemačkom, Maltom i Portugalom najavila ratifikaciju sporazuma

Ratifikacija Pariskog sporazuma smatra se prekretnicom za energetski sektor iz razloga što postoji jaka politička volja i želja da se ohrabruje i jača korišćenje nisko emisionih izvora energije, kao i da se unapredi energetska efikasnost i tehnologija.

GE ulaže i u obnovljive izvore energije, kupio LM Winter Power za 1,7 mlrd \$

LM Winter Power, najveći svetski dobavljač lopatica rotora za proizvodnju energije pomoću vetra, kupljen je od strane GE što je još jedan od dokaza da kompanija snažno ulaže u obnovljive izvore energije. Cilj GE je da zadrži LM kompaniju u svom portfoliju i njene lopatice rotora prodaje kompanijama koje proizvode vetro-turbine.

Opala kapitalna ulaganja kompanija Exxon i Chevron

Kapitalna ulaganja ove dve kompanije opala su 45 i 35%, respektivno. Zbog okruženja u sektoru energetika, u kome još uvek prevladuje cena koja je relativno blizu istorijskog minimuma, kompaniji Exxon opala je i vrednost akcija za 1,2% u trećem kvartalu. Međutim, akcije Chevron-a porasle su za oko 1,7% zbog smanjenja operativnih troškova, iako je kompanija i dalje pogođena niskim cenama.

Statoil i u trećem kvartalu ostvaruje neto gubitke

Prihodi kompanije opali su 11%, dok je EBIT i pored smanjenja kapitalnih troškova opao 69% u odnosu na prethodnu godinu.

GLOBALNO TRŽIŠTE

- S obzirom na višak ponude nad tražnjom koji postoji već duže vreme, zalihe sirove nafte se u 2016. godini nalaze na rekordnom nivou. Iako nivo zaliha u prethodnim mesecima beleži trend pada, svetske zalihe nafte su i dalje iznad svog petogodišnjeg proseka
- Cena energenata porasla je u oktobru u odnosu na septembar za 9%. Iako pomenuti rast cena ukazuje na postepenu stabilizaciju tržišta, cene su i dalje na nižem nivou nego što je potrebno da bi se obezbedio potpuni oporavak tržišta energenata
- Iako su proizvođači nafte na sastanku u Alžiru postigli dogovor o smanjenju proizvodnje, tržište nafte je i dalje u neravnoteži, odnosno postoji višak ponude nad tražnjom. Rast cene nafte u oktobru, rezultat je pozitivne reakcije tržišta na dogovor između zemalja članica OPEK-a o stabilizaciji tržišta i smanjenju proizvodnje
- Privrede najvećih svetskih proizvođača u OPEK-u podležu fiskalnim reformama i zaduživanju, ubog finansijske nestabilnosti usled niskih cena energenata. Međutim, najveći proizvođač nafte izvan OPEK-a, Rusija, poboljšava svoj kreditni rejting zbog marljivog vođenja fiskalne i monetarne politike u nestabilnom okruženju
- Dok se određeni broj kompanija još uvek bori sa padom profita i neto gubicima usled prethodno istorijski niskih cena nafte, određene kompanije u ovom sektoru povećavaju svoja ulaganja u obnovljive izvore energije i kupuju kompanije u ovoj oblasti sektora energetike. Na primer, GE ulaže oko 1,7 mlrd \$ u kupovinu najvećeg svetskog proizvođača za proizvodnju lopatica rotora za pokretanje vetro turbina
- Očekuje se da će tražnja za naftom stabilno rasti u narednom periodu, što će smanjiti višak ponude nad tražnjom. Uzrok ovakvog očekivanja je rast globalne ekonomske aktivnosti u narednoj godini u odnosu na tekuću godinu. S druge strane, uticaj ponude na cenu je teško predvideti zbog geopolitičke situacije na Bliskom istoku koja onemogućuje predviđanje proizvodnje zemalja bogatih naftom. Iako su se na sastanku u Alžiru zemlje bogate naftom dogovorile da će smanjiti proizvodnju, još uvek nije izvesno koja zemlja će koliko smanjiti svoju ponudu, te se ne može sa sigurnošću stvoriti predviđanje o kretanju cene energenata do kraja godine

DOMAĆE TRŽIŠTE

- Spoljnotrgovinski bilans nafte i naftnih derivata beleži kontinuirani deficit od početka 2016. godine. Međutim, deficit je smanjen u odnosu na prethodnu godinu usled efekta preliivanja niskih cena na domaće tržište
- Spoljnotrgovinski deficit gasa skoro je prepolovljen od početka godine
- Spoljnotrgovinski deficit uglja je smanjen u tekućoj godini usled stabilizacije tržišta nakon poplava.

www.pks.rs